

شهر هوشمند، شهر مقاوم

۱ | مرصیه صاحبی | شهر هوشمند در هر ساعت از شبانه روز می توان به شهروندان خدمات ارائه کرد، البته تعریف شهر هوشمند آن قدر گسترده است که به راحتی نمی توان نقطه آغاز و پایانی برای آن قائل شد ولی به طور طبیعی شهروندان در چنین شهرهایی زندگی ساده تر و با کیفیت تری را تجربه می کنند. هوشمندسازی در ابعاد گوناگونی مطرح بوده اما در اغلب موارد کشورهای جهان برای دست یابی به شهری هوشمند به دنبال الکترونیکی کردن سیستم های اداری، کاهش وابستگی اقتصادی به سوخت های فسیلی، پاسخگویی به نیازهای شهروندان از طریق محیط مجازی و گسترش استفاده از خودروهای هوشمند با در صد آلاینده گی صفر هستند و تمام موارد ذکر شده اگر در کشور ایران هم جامعیت و گسترش یابد، می تواند به روند توسعه، مقاوم کردن اقتصاد و افزایش رفاه و آسایش شهروندان منجر شود. پیش از اینکه بخواهیم مسیر هوشمندسازی در کشور ایران را بررسی کنیم، بهتر است نگاهی به شاخصه های این پدیده در سایر کشورهای جهان داشته باشیم و بعد به مقایسه با کلان شهرهای ایران بپردازیم.

خودروهای هوشمند را مورد توجه قرار دهند، می توانند در این مسیر حرف های زیادی برای گفتن داشته باشد اما این موضوع آن قدر گسترده است که سال ها برای رسیدن به گوشه ای از مزایای آن زمان نیاز است. گستره هوشمندی شهرها از محیط زندگی آغاز می شود و تا اقتصاد و حمل و نقلی هوشمند ادامه می یابد، اگرچه تا به امروز تعریف شهرهای هوشمند مبهم است اما آنچه مسلم بوده این است که هوشمندی تمامی سطوح زندگی افراد جامعه را در بر می گیرد و گاهی به اجرای طرح هایی هوشمند برای کاهش آلودگی و حجم ترافیک نیز می رسیم و همه این ها قرار است تا در کشور ما اتفاق بیفتد و در سایه این امر بدنه اقتصاد مقاوم و هزینه ها کاهش یابد. به گفته دهقانی هوشمندسازی وقتی به معنای واقعی کلمه در ایران اتفاق می افتد که مردم مشارکت و سواد لازم را برای حرکت در این مسیر داشته باشند و در عین حال میان دستگاه های مختلف یک مدیریت یکپارچه حاکم باشد و کارها به صورت متمرکز و در یک جهت صورت پذیرد.

۲ | مشهد پیشگام در هوشمندسازی | امروزه تقریباً کلان شهرهای مشهد، تهران، شیراز، اصفهان و تبریز اقداماتی را در راستای هوشمندسازی انجام داده اند و در این میان شاید بتوان گفت شهر مشهد پیشگام ترین شهر در ارتباط با هوشمند سازی بوده است، «من کارت» شخصی که هویت فرد در آن ثبت می گردد، سامانه مدیریت جلسات شورای شهر مشهد که رأی گیری الکترونیکی و مصوبات و دستور جلسات شورا در این نرم افزار قرار

مجازی ارائه می شود.

۳ | رتبه ۱۰۵ ایران در میان ۱۹۵ کشور | گزارشی که از سوی سازمان ملل در خصوص کشورهای برتر در حوزه الکترونیک در سال ۲۰۱۴ منتشر شده، نشان می دهد که کشور ما در میان ۱۹۵ کشور جهان در حوزه الکترونیک توانسته رتبه ۱۰۵ را به دست آورد اما باین وجود هنوز هم نمی توانیم بگوییم که کشور ما کشوری هوشمند است زیرا هوشمند سازی به صورت کامل نیازمند فراهم کردن زیرساخت هاست. یک کارشناس در حوزه فناوری و اطلاعات در همین ارتباط به ما می گوید: «شهر هوشمند به معنای واقعی کلمه باید دارای ساختاری هوشمند، متصل و یکپارچه باشد، به عنوان نمونه در اغلب کشورهای جهان موضوع کاهش انرژی از طریق استفاده از پنل های خورشیدی، دسترسی آسان و راحت به Wi-Fi شهری در سرتاسر شهر، تعریف هویت مجازی برای شهروندان به منظور استفاده از حمل و نقل، کتابخانه ها، خرید و انجام کارهای اداری و... مورد توجه قرار می گیرد.» دهقانی می افزاید: «برخی از مواردی که به آن اشاره کردم در کشور ایران نیز به صورت محدود محقق شده اما باید به این مهم توجه کرد که امروزه فناوری اطلاعات عمده ترین و با اهمیت ترین محور تحول و توسعه در شهرهای بزرگ به حساب می آید و بدون تردید بی توجهی به آن، در رفاه و آسایش شهروندان خللی عظیم به وجود می آورد.» وی معتقد است که بسیاری از مسئولان گمان می کنند که اگر کشور ما بتواند همچون سایر کشورهای جهان با الکترونیکی کردن تمامی امور اداری از میزان دریافت رشوه و وقوع فساد جلوگیری به عمل آورد یا اگر موضوع بهره گیری از پنل های خورشیدی و استفاده از

۴ | شاخص های شهر هوشمند در جهان | شهر هوشمند شامل معیارهایی در ارتباط با حکمروایی هوشمند، انرژی هوشمند، ساخت و ساز هوشمند، جابجایی هوشمند، زیرساخت هوشمند، تکنولوژی هوشمند و مراقبت های بهداشتی هوشمند است، ۱۰ شهر هوشمند جهان شامل وین، تورنتو، پاریس، نیویورک، لندن، توکیو، برلین، کپنهاگ، هنگ کنگ و بارسلونا است، در شهر وین مدیران و برنامه ریزان شهر هوشمند به دنبال این مسئله هستند تا نسل جدید ساختمان های هوشمند با درصد آلاینده گی صفر را ساخته و سیستم حمل و نقل عمومی را هوشمند کنند.

۵ | پاریس؛ ارائه مجازی خدمات ورزشی | پاریس نیز به سومین شهر جهان در زمینه به کارگیری نوآوری های فناورانه و یازدهمین شهر جهان در زمینه ارائه خدمات دولت الکترونیک شهرت دارد و به تازگی شهردار پاریس طرحی با نام Autolib ارائه کرد تا بر اساس آن ساکنان شهر به صورت مجازی از خدمات ورزشی در دنیای واقعی بهره مند شوند.

۶ | نیویورک؛ فعالیت های تجاری و بازرگانی مجازی |

در نیویورک، مرکزی به منظور پاسخگویی به نیازهای پیچیده و روزافزون شهروندان بر محیط مجازی راه اندازی شد، در حال حاضر به جز شهروندان، تمام مراکز دولتی و خصوصی در نیویورک مجازی می توانند فعالیت های تجاری و بازرگانی خود را انجام دهند، این امر باعث شده تا میزان بازدهی مالیات به سیستم دولتی افزایش قابل ملاحظه پیدا کند و فرمانداری نیویورک پیش بینی کرده است طی ۵ سال آینده از این طریق ۱۰۰ میلیون دلار بر درآمدهای خود بیفزاید.

۷ | هنگ کنگ؛ هویت مجازی برای شهروندان |

در هنگ کنگ راه اندازی مدل هوشمند شهر بر فضای مجازی توانسته است میزان رضایت مردم را تا اندازه زیادی افزایش دهد، برای همه هنگ کنگی ها هویت مجازی تعریف شده است و کلیه خدمات عمومی از جمله حمل و نقل، کتابخانه ها، سرویس های دولتی، خریدهای روزانه و حتی مکان های پارک خودرو بر شهر

